

29.10.2002

469/9220/02

Markkinointipäällikkö Marko Vainio
Oy Yleisradio Ab
PL 100
00024 Yleisradio

Selvityksenne 14.10.2002

BAD LUCK LOVE-OHJELMAESITTELY

Viestintävirasto on Kuluttajavirastolta Viestintävirastoon siirrettynä saanut katsojayhteydenoton, jossa kiinnitettiin huomiota TV1:n 9.9.2002 kello 07.30 lähettämän Bad Luck Love-elokuvan ohjelmaesittelyn esitysajankohtaan sekä seksuaaliseen sisältöön ja väkivaltaisuuteen.

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuutensa tai seksuaalisen sisältonsä vuoksi tai kauhua herättämällä taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Säännöksen tulkintakäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että edellä mainitun tyyppiset lasten kehitykselle haitalliset ohjelmat tulee sijoittaa lähetettäväksi kello 21.00-06.00 välisenä aikana. Säännös soveltuu myös ohjelmaesittelyihin.

Viestintävirasto pyysi Yleisradio Oy:tä toimittamaan selvityksen asiassa sekä näyttekasetin kyseisestä ohjelmaesittelystä. Viestintävirasto vastaanotti Yleisradio Oy:n 14.10.2002 päivätyn selvityksen ja näytenauhan. Viestintävirasto on tutustunut näytenauhaan. Ohjelmaesittelystä muun muassa osoitellaan aseella.

Yleisradio Oy toteaa selvityksessään, että elokuvien ja niiden mahdollisten ohjelmaesittelyiden rajoina käytetään elokuvatarkastamon luokitusta K-16. Selvityksessä todetaan, että kyseisen ohjelman ennakkoesittely ei ole sisällöltään K-16 rajaa ylittävällä tavalla väkivaltainen tai sisällä seksuaalista tai muuta lapsille sopimatonta materiaalia edellä mainittuun ikärajaan sovellettuna. Edelleen selvityksessä viitataan ohjelmaesittelyn lähetysajankohtaan ja ohjelmaympäristöön. Ohjelmaesittelyä ei ole lähetetty lastenohjelma-aikaan.

Yleisradio Oy, MTV3 ja Oy Ruutunelonen Ab ovat 4.11.1998 päivätyllä sopimuksella sopineet, että lapsille sopimattomina pidetään ohjelmia, jotka eivät sovellu alle 16-vuotiaille. Lapsille sopimattomia ovat toisin sanoen ohjelmat, jotka eivät sovellu 15-vuotta täyttäneille ja tätä nuoremmille katsojille.

Valtion elokuvatarkastamon vuoden 2001 alusta voimaan astuneet, uuteen kuvaohjelmien tarkastusta koskevaan lakiin perustuvat ikärajasuositukset ovat: kaikille sallittu, K-7, K-11, K-15, K-18 ja kokonaan kielletty. Ikärajan asettamisen perusteena on nimenomaan kuvaohjelman mahdollinen haitallisuus tiettyä ikärajaa nuoremmille katsojille.

Televisio-ohjelmille ei ole kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain mukaisia ennakkovalvontakeinoja. Television katselijoita, toisin kuin esimerkiksi elokuvateattereissa kävijöitä, ei myöskään voi valvoa ikärajan perusteella. Televisio-ohjelmien osalta lähetysajan valinnalla tai teknisin keinoin tuleekin varmistaa, että alaikäiset eivät kuule tai näe ohjelmia, jotka voivat vahingoittaa heidän fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystään (hallituksen esitys 34/1998 televisio- ja radiotoimintaa koskevaksi lainsäädännöksi).

Lasten kehitykselle haitalliset ohjelmat/ohjelmaesittelyt tulee lähettää kello 21-06 välisenä aikana. Ohjelmaesittelyiden luokittelu lasten kehitykselle haitalliseksi riippuu kyseisen esittelyn sisällöstä. Se, että lasten kehitykselle haitallinen ohjelmaesittely lähetetään muulloin kuin lasten ohjelmille varatulla ajalla, ei tarkoita, etteivätkö lapset voisi kyseistä esittelyä nähdä.

Viestintävirasto ei tässä ota kantaa nyt kyseessä olevan ohjelmaesittelyn sisältöön ja sijoitteluun. Viestintävirasto haluaa kuitenkin kiinnittää Yleisradio Oy:n huomion siihen, että ohjelmaesittelyiden, kuten ohjelmienkin esitysjankohdan valinnassa ratkaisevaa on esittelyn sisältö, ei sen sijaan ohjelmaympäristö, johon esittely on sijoitettu.

Yksikön päällikkö

Merja Saari

Ylitarkastaja

Päivi-Maria Virta

TIEDOKSI

Sanna Sarelius